

TOHMAJÄRVEN KUNNAN ESI- JA PERUSOPETUKSEN KOULUKULJETUSSÄÄNTÖ

VOIMASSA 1.8.2024 ALKAEN

Lainsäädäntö

Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettuun varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. ([Perusopetuslaki 30.12.2020/1216](#))

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. ([Perusopetuslaki 24.6.2010/642](#))

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. ([Perusopetuslaki 13.7.2018/542](#))

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Maksuttoman koulukuljetuksen myöntämisperusteet Tohmajärven kunnassa

Kuljetusetuuden edellytyksenä on, että oppilas käy kunnan osoittamaa lähikoulua. Matka mitataan kotoa koululle lyhintä jalankulkukelpoista reittiä pitkin.

Tohmajärven kunta järjestää maksuttoman koulukuljetuksen kun:

- Esikoululaisen tai 1.-2. luokan oppilaan koulumatka on yli kolme kilometriä
- 3.-9. luokan oppilaan koulumatka on yli viisi kilometriä

Esikoululaisen kuljetusoikeus muodostuu kodin ja esikoulun välille sekä esiopetus – ja varhaiskasvatuspaikan välillä, jos ne eivät ole samassa rakennuksessa tai muuten lähellä toisiaan.

Kunnan velvollisuus ei ole järjestää kuljetusta koko matkalle, vaan oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin kuljetusreittein varteen. Lapsella on oikeus myös liikkumiseen. Kouluikäisten lasten ja nuorten liikkumissuosittelun mukaan jokaisen tulisi liikkua 1-2 tuntia päivässä. Koulumatkojen kulkeminen kävellen tai pyöräillen edistää hyvää kuntoa ja terveyttä!

Kuljetuksessa olevalla oppilaalla itsekuljettavan matkan pituus voi olla enimmillään:

- esikoululaisella 1 kilometri
- 1.-6. luokkalaisella 1,5 kilometriä
- 7.-9. luokkalaisella 2 kilometriä

Tapaturmiin liittyvät kuljetukset perustuvat lääkärinlausuntoon. Tällä perusteella kuljetus järjestetään lääkärinlausunnossa mainitulle aikavälille ilman erillistä päätöstä.

Koulumatkan vaikeus, rasittavuus tai vaarallisuus

Jos koulumatka on esi- ja 1.-2. luokkalaisella alle 3 kilometriä ja 3.-9. luokkalaisella alle 5 kilometriä, ja maksutonta koulukuljetusta haetaan matkan vaikeuden, rasittavuuden tai vaarallisuuden vuoksi, tällöin hakemus tehdään sivistyslautakunnalle kirjallisesti. Jos perusteena on vaikeus tai rasittavuus, liitteeksi on liitettävä lääkärin tai psykologin asiantuntijalausunto. Tien vaarallisuuden määrittelyssä käytetään KOULULIITU-ohjelmaa. Lausunto itsessään ei vielä oikeuta kuljetukseen, vaan lautakunta päättää kuljetuksen tarpeellisuudesta ja laajuudesta aina tapauskohtaisesti.

Saattoavustus

Maksuttoman koulukuljetuksen vaihtoehtona oppilaan kuljettamista tai saattamista varten kunta voi myöntää saattoavustusta. Saattoavustusta anotaan sivistyslautakunnalta. Saattoavustuksen määrä on pääsääntöisesti kulloinkin voimassa oleva KELA korvaus oman auton käytöstä. Saattoavustus maksetaan huoltajalle laskun perusteella jälkikäteen todellisten kuljetuspäivien perusteella. Saattoavustus voidaan myöntää, jos kuljetusta ei ole mahdollisuus järjestää oppilaan kotipaikan sijainnin, aikataulujen sovittamisen tai oppilaan sairaudesta tai vammasta johtuvan erityisen syyn tai muun syyn perusteella.

Petoeläinvaara

Ns. petokuljetuksesta päättää sivistysjohtaja. Kuljetusta haetaan kirjallisesti. Koulutoimisto pyytää riistahoitoyhdistyksen lausunnon petohavainnosta. Päätös tehdään riistanhoitoyhdistyksen varmentaman petohavainnon ja havainnon perusteella tehdyn riskiarvion perusteella.

Yhteishuoltajuus

Yhteishuoltajuustilanteissa, joissa oppilas asuu vuorotellen tai osan aikaa molempien huoltajien luona, maksuton kuljetus järjestetään vain virallisesta, väestörekisteriin merkitystä osoitteesta. Jos virallinen uusi osoite on toisen koulun alueella, mutta lapselle on haettu koulunkäyntioikeutta entiseen kouluun, ei kunnalla ole velvollisuutta järjestää kuljetusta.

Vuoroasumisen tilanteessa voidaan kuitenkin tapauskohtaisesti selvittää mahdollisuutta myöntää koulukuljetus molemmista osoitteista. Kuljetus toisen huoltajan osoitteesta (lapsen toinen kotiosoite) koululle ei saa aiheuttaa uusia kuljetusreittejä tai lisäkustannuksia. Maksutonta koulukuljetusta toisen huoltajan osoitteesta haetaan kirjallisesti sivistyslautakunnalta.

Muistilistat

Oppilas

- ole sovituksessa noutopaikassa riittävän aikaisin (vähintään 5 min. ennen)
- odota pysäkillä tai sovituksessa paikassa, älä ajoradalla
- autoon ei saa mennä eikä poistua liikenteen puolelta
- autoa tulee odottaa 20 min yli aikataulun (kelivara)
- ota matkalippu esille jo autoon noustessa
- pidä huoli bussikortista, mikäli kortti katoaa, kunta laskuttaa uuden kortin hankkimiskustannukset huoltajalta
- mene autoon rauhallisesti ja tervehdi kuljettajaa
- kytke turvavyö, reppu ja laukut pidetään lattialla tai sylissä
- istu rauhallisesti paikallaan auton liikkeessä
- älä häiritse muita esim. kovaäänisellä puhelimen huudattamisella tms.
- jos voit pahoin, ilmoita tai pyydä kaveria ilmoittamaan siitä kuljettajalle
- tarkista, ettei sinulta ole jäänyt mitään autoon
- kiitä kuljettajaa kyydistä
- odota, että auto on lähtenyt pysäkillä ja näet joka suuntaan, ennen kuin ylität ajoradan
- käytä pimeällä heijastinta

Huoltaja

- kerrothan oppilaalle kuljetuksen aikataulun ja harjoittelkaa turvallista kulkemista kuljetuspaikalle
- muista huolehtia, että oppilas on ajoissa kuljetuspaikalla
- ohjaathan oppilasta käyttäytymään asianmukaisesti pysäkillä ja autossa
- keskustele oppilaan kanssa asiallisesta puhelimen käytöstä
- muista ilmoittaa kuljettajalle, jos oppilas ei tule kuljetukseen
- huolehdi, että oppilaan ulkovaatteissa on heijastimia
- jos oppilas aiheuttaa kuljetuksessa vahinkoja, huoltaja on velvollinen korvaamaan ne
- ole yhteydessä kuljettajaan, opettajaan, kouluun tai koulutoimistoon, jos oppilas kertoo koulumatkan aikana tapahtuvasta kiusaamisesta tms.,
- kerro kuljettajalle tai koulutoimistoon tarvittaessa kuljetukseen liittyvistä terveydentilaa koskevista asioista

Kuljettaja

- olet oheiskasvattaja, ole oppilaille asiallinen ja ystävällinen
- kerro oppilaille kuljetuksen hyvät pelisäännöt ja ratko ongelmatilanteet keskustellen
- pyri olemaan täsmällinen aikataulussa ja huomioi kelivara
- aja odotusalueelle rauhallisesti
- ota oppilaat kyytiin ja jätä turvallisessa paikassa
- tarkista, että jokainen oppilas istuu ja turvavyöt ovat kiinni
- noudata liikennesääntöjä ja vältä tarpeetonta puhelimen käyttöä, käytössäsi on handsfree-laite
- jos kuljetuksessa esiintyy ongelmia, ole yhteydessä koulutoimistoon koulukuljetusvastaavaan
- vaitiolovelvollisuus koskee myös sinua